

deres Bønder og Tjenere, ja endog den, udenfor hvis Grund Overtrædelse er begaaet, eller hvor de Skyldige laade med deres Vaade og Vaad samt have deres Tilhold.

Lov 29. Decbr. 1857 kan vel, naaget den kun i et enkelt Punkt, § 49, udtrykkelig hæver Frdn. 15. Decbr. 1750 § 25, siges at have gjort Ende paa denne Tingenes Tilstand ved for Overtrædelser af Bestemmelserne for Limfjordsfiskeriet, i § 47, at sætte Bøde fra 1 til 200 Rd., samt ved Oprettelsen af særlig Fiskerikontrol for Fjorden, hvis Personale for Tilfidsættelse af deres Embedspligt anses efter de almindelige Grundsætninger for Embedsforseelser.

Det er vistnok udenfor al Tvivl, at de bestaaende Indskrænkninger med Hensyn til Pulsvaadsfiskeriet ingensinde siden 1750 have været aldeles overholdte, paa Grund af, at Kontrol for det meste manglede og stedse var over al Maade vanskelig, hvilket havde tilfølg, at virkelige Misbrug, som ukæret gjentoges, efter længere Tids Forløb gik over i de yngre Fiskeres Bevidsthed som tilfældelige Brug. At dette maa have været saaledes, idetmindste fra indeværende Aarhundredes Begyndelse, fremgaar tydelig af Kanc. Str. 8. Januar 1846 om Nedfattelsen af en Kommission til Undersøgelse af Pulsvaadfiskeriet i Limfjorden og om midlertidige Foranstaltninger med Hensyn til samme. Det ses heraf, at der bestod en længe taalt Frihed, og man nærede endog Betænknelighed ved, forend den paatænkte Kommission var fremkommen med et Forslag, foreløbig at indskærpe Forbudet mod Brugen af Pulsvaad udenfor de bestemte Tider og Steder. Skrivelsen, som i sin Helhed fortjener Opmærksomhed, fordi den aabenbarer en Forandring i Regjeringens Stemning i mere eftergivende Retning ligeoverfor Fiskernes Fordring paa fri Brug af Vaadvaadene, erkjender forøvrigt Nedfattelsen af en Kommission for ønskelig. Rancellet anbefaler navnlig at imødekomme et Andragende fra Engberg og Harboøre Sogne om en udvidet Brugstid for Pulsvaad, naaget de lokale Autoriteter (4 Ammænd) med Dr. phil. Krøyer kun indstillede en Tidsforandring (fra 1. Juni til 1. Aug. istedetfor 24. Juni til 24. Aug.) men ikke udover de tidligere 2 Maaneder; — og det kan ikke betvivles, at man i Regjeringskredsene var tilbøjelig til at give efter for Pulsfiskernes Attraa efter ogsaa at blive de „laasede Bønder“ kvit eller ialtsald at indskrænke dem. En Kommission blev nedsat, der bestod af 4 Medlemmer, hvoriblandt Dr. phil. Krøyer, og fik Kommissorium af 10. Novbr. 1847, men maatte paa Grund af indtraadte Krigsforhold suspendere sin Virksomhed, indtil den ifølge Ind. Min. Str. 23. Juli 1850 atter kunde optage, eller rettere begynde den med det uddvidede Formaal, og saa at foreslaa Lovbestemmelser for Fjords- og Havfiskeriet, samt give en Fremstilling af Fiskeriets Omfang og Betydning her i Landet i Almindelighed. Denne Kommission udtalte sig skarpt imod Pulsvaad som ubetinget fordeærlige og skadelige for Fiskevængdens Bevarelse; ifkun eet af Medlemmerne modificerede senere sine Ansuelser i saa Henseende. Indenrigsministeriet fandt imidlertid ikke dens Arbejde tilstrækkeligt for Udarbejdelsen af en ny Lov, og i 1855 blev Tilvebringelsen af det Manglende overdraget en ny Kommission af 5 Medlemmer, hvilken, modsat den foregaaende, tog mere læmpelig paa Pulsvaadsfiskeriet og navnlig ikke troede at kunne andrage paa dets Afkæffelse. Med Hensyn til de „laasede Bønder“ foreslog Kommissionen en Begrænsning, og et Mindretal gik endnu videre i saa Henseende, men der var et Flertal for med Brugstiden ikke at gaa videre end til 2 Maaneder. Efter disse Kommissioners Betænkninger udkom

Lov 29. Decbr. 1857, som i Henseende til Tiden for Pulsvaadets Brug fulgte Mindretallet og tilstod 3 Maaneder. De laasede Bønder reguleredes saaledes:

- 1) Strækningen fra Udlobet ved Hals til Løgstør Grunde;
- 2) samtlige Fjorde og Indvige S. og V. for Hvalpsund Færgested;
- 3) Vigene indenfor Linien mellem Skjeldsholm og Langerødde;
- 4) Vigen foran Nykjøbing paa Mors;
- 5) Vigen indenfor Linien fra Enden af Boyer Odde til udfør Alsted Kirke;
- 6) Vandene og Vigene mellem Bodum og Thyholm og mellem disse og Mors;
- 7) Vigen foran Lemvig Kjøbstad; —
- 8) Vigen indenfor Linien: Sennels østre Odde i Thy og Arup-Odde i Vesterhanherred.

Om end her, hvad „Rilen“ og Vandene mellem Hvalps- og Virksund angaar, som nedenfor skal vises, indtraadte en liden Tilbagegang med Hensyn til de „laasede Bønder“, som efter Omstændighederne ikke kan skjønnes opvejet ved Optagelsen af den nye Strækning fra Hals til Løgstør Grunde, saa blev Laasningen dog i Principet bestemt fastholdt som et nødvendigt Værn mod Misbrugen af Pulsvaadene. Det kan iøvrigt bemærkes, at det turde være noget tvivlsomt, om Strækningen fra Hals til Løgstør i den tidligere Lovgivning har været henført til „Limfjorden“, jfr. hvad der er bemærket ved Christjern II's Frdn. af 1515, og om ikke denne Strækning siden denne Forordning bestandig legalt har været „afkæffet“ for Pulsvaadene, ligesom den vistnok faktisk aldrig har egnet sig for Pulsvaadsfiskeri. Man var nu imidlertid ved denne Lov og endnu mere ved Forhandlingerne paa Rigsdagen engang kommen ind paa en Skraaplan, der viste mod Friheden, og det er en Selvfølge, at da Friheden her vil siges Egennyttens Tilfredsstillelse, havde Nyderne, da Ifen